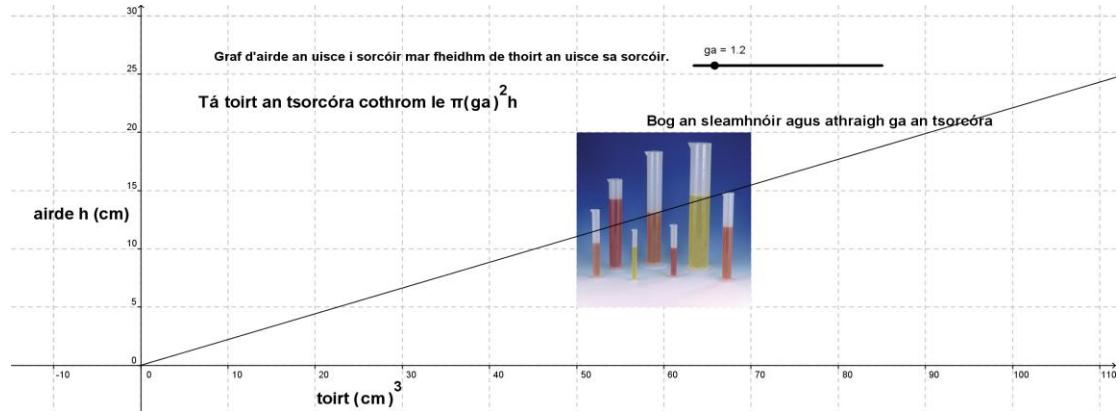

Gníomhaiocht Daltaí: Ráta athraithe na hairde a iniúchadh i leith athruithe toirte

Déan in éineacht leis an gcomhad idirghníomhach, ‘Airde agus toirt sorcóiri’ ar CD an Dalta.

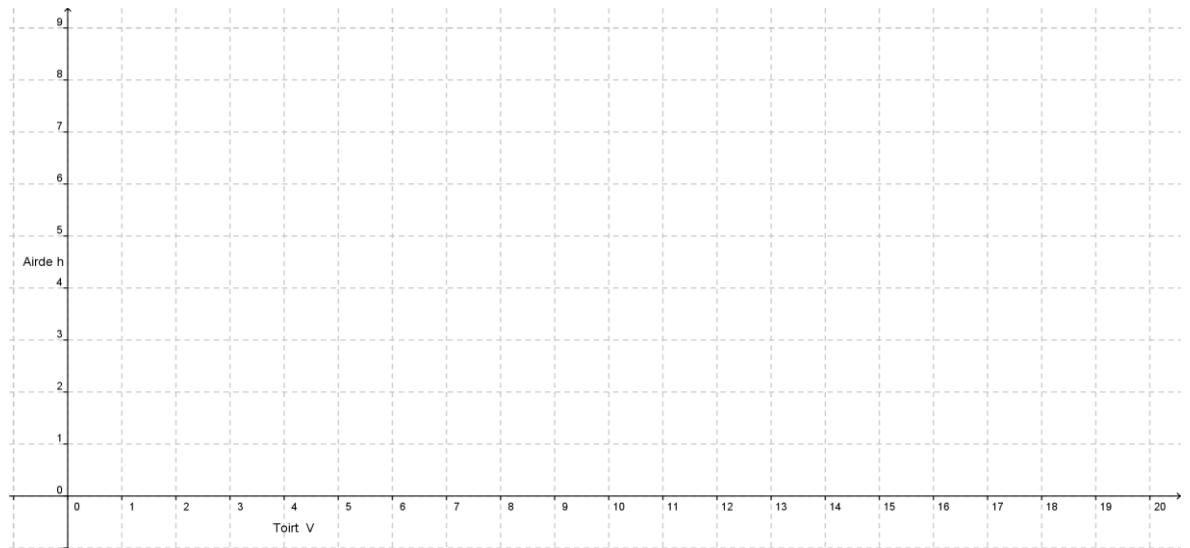

1.

- a. Comhlánaigh an tábla thíos le d'áireamhán do shorcóir a bhfuil a ga $r = 2$ cm agus a airde $= h$:

Toirt (cm) ³	$h = \frac{\text{toirt}}{\pi(r)^2}$ (cm)
10	
20	
30	
40	
50	

- b. Tarraing graf de na sonraí a léirítear sa tábla.

- c. Cé acu graf líneach, cearnach nó easpónantúil a fuair tú? Mínigh.

- d. An bhfuil airde an tsorcóra sin i gcomhréir lena thoirt? Mínigh.

- e. Céard a chialláonn fána sa chomhthéacs seo?

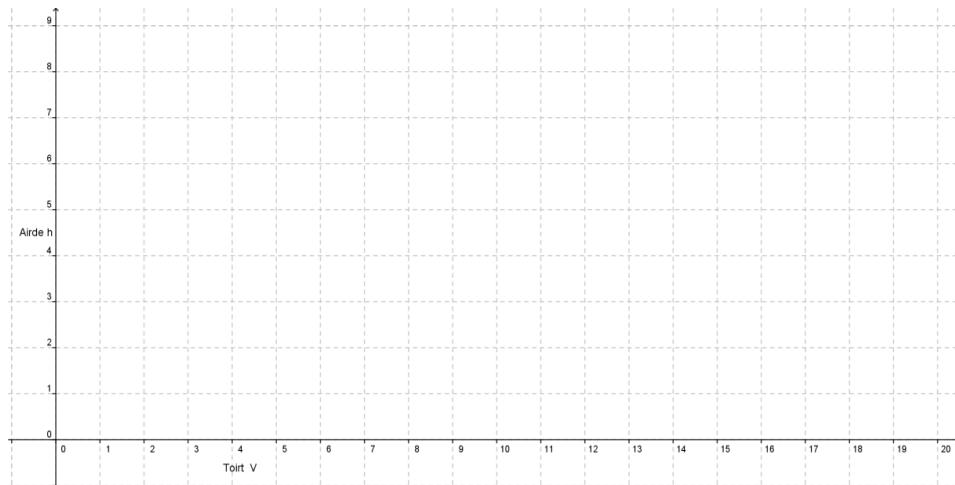
- f. An bhfuil an ráta athraithe airde sa cheist seo ag méadú, ag laghdú nó ag fanacht tairiseach i gcomparáid leis an toirt (i leith na toirte)? Mínigh.

2.

- a. Comhlánaigh an tábla thíos le d'áireamhán do shorcóir a bhfuil a ga $r = 3 \text{ cm}$ agus a airde = h :

Toirt (cm) ³	$h = \frac{\text{toirt}}{\pi(r)^2} \text{ (cm)}$
10	
20	
30	
40	
50	

b. Tarraing graf de na sonraí sa tábla.

c. An ndéanann na sonraí graf líneach, graf cearnach nó graf easpónantúil? Mínigh.

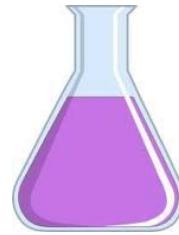
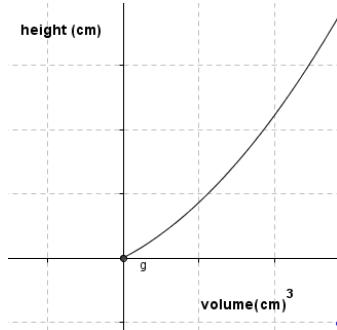
d. An bhfuil airde an tsorcóra i gcomhréir le toirt an tsorcóra? Mínigh do fhreagra

e. Céard a chiallaíonn fána sa chomhthéacs seo?

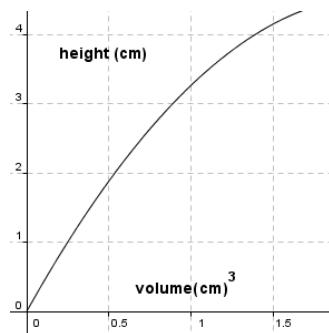
f. An bhfuil an ráta athraithe airde i leith toirte ag méadú, ag laghdú nó ag fanacht tairiseach? Mínigh do fhreagra.

3. Ag féachaint ar an dá ghraf atá tarraigthe agat agus ar an gcomhad idirghníomhach, an aontaíonn tú leis an ráiteas: “Dá mhéad é ga sorcóra is ea is moille an ráta athraithe airde (cm) i leith toirte (cm)³. ” Mínigh do réasúnaíocht.

4. De réir loighic na gceisteanna thusas, cén fáth a mbeadh an leagan amach thíos ar an ngraf de thoirt (cm^3) vs airde (cm) nuair is ag dul i laghad atá ga an ghabhdán, mar atá i gcás an fhlaigín seo?

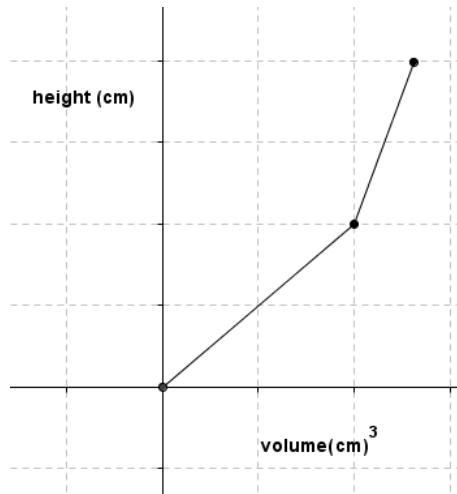
5. De réir loighic na gceisteanna thusas cén fáth arb é an cruth thíos a bheadh ar an ngraf de thoirt (cm^3) vs airde (cm) má tá ga an ghabhdán ag méadú, mar atá anseo?

6. Tarraing sceitse gharbh den ghráf de thoirt vs airde i gcás an ghabhdáin thíos. (Ní théann uisce isteach sna hanlaí.)

7. Tarraing sceitse garbh de chruth an ghabhdáin atá á léiriú sa ghraf seo, de réir mar a dhoirtear uisce isteach ann.

8. Tarraing sceitse garbh de chruth an ghabhdáin atá á léiriú sa ghraf thíos, de réir mar a dhoirtear uisce isteach ann.

